

ಮಾತು ಕೇಳಿ ಸಿಟ್ಟು, ದುಃಖ, ಅಸಹಾಯಕತೆ ಎಲ್ಲ ಒಟ್ಟೊಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದು ಕರುಳು ಹಿಡಿದು ಯಾರೋ ಚೂಟಿದಂತಾಯಿತು. ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಒಮ್ಮೆ ನೋಡಿದಳು. ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಕುದಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಅವಳ ಮುಖ ನೋಡಿ ಅತ್ತೆ ಹಿಂದೆಂದೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಟ್ಟು ಅಡುಗೆ ಕೋಣೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಳು. ಆ ಕ್ಷಣಿಯ ಬಳ್ಳಿ ಮೇಲೆ ಹರಗಿದ ಪಂಜಿ ತುಂಡಿನಿಂದ ಸಾಳೂ ತನ್ನ ಗಂಡನ ಕೈ ಕಾಲು ಕಟ್ಟಿಯೇ ಬಿಟ್ಟಳು. ಕೊಡದಲ್ಲಿ ನೀರು ತಂದು ಅವನ ಮೈಮೇಲೆ ಸುರಿದಳು. ಬೆಳಗಾಗುವರೆಗೆ ಅದೇ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕುಂತವನನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ ಕೈ ಕಟ್ಟಿಯೇ ಕ್ಯಾಷಿಗೆ ಕರೆತಂದಳು. ಊರಿನ ಸಮುದಾಯ ಭವನದಲ್ಲಿ ಸಂಘದ ವತಿಯಿಂದ 'ಕುಡಿತ ಬಿಡುವುದು ಹೇಗೆ' ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಕ್ಯಾಂಪ್ ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದರು.

ಸಾಳೂ ಗಂಡನ ಕೈ ಕಟ್ಟಿ ತಂದ ವಿಷ್ಯ ಊರೆಲ್ಲ ಸುದ್ದಿಯಾಯಿತು. ಸಾರಾಯ ಅಂಗಡಿ ಗೆಳೆಯರ ಜೀವ ಒಮ್ಮೆ ಅಲುಗಾಡಿತು. ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಹೆಂಡಂದಿಗೆ ಸಾಳೂವಿನ ಜೊತೆ ಮಾತಾಡಬಾರದೆಂದು ತಾಕೀತು ಮಾಡಿದರು. 'ಸಾಳೂ ಒಳ್ಳೆ ಹೆಂಗಸಲ್ಲ. ಆ ಪಿಡಿಒ ಸಾಹೇಬ ಅವ್ರ ರೂಪ ನೋಡಿಕೊಂಡೇ ಹಂಗೆ ಕುಣಿಯೋದು' ಎಂದೆಲ್ಲ ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರೂ ಪ್ರಯೋಜನ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಒಂದಷ್ಟು ದಿನ ಊರ ಹೆಂಗಸರೆಲ್ಲ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದರೂ ಸಾಳೂವಿನ ಗಂಡನ ಕುಡಿತ ನಿಧಾನ ಕಮ್ಮಿಯಾದದ್ದು ನೋಡಿ ತಮ್ಮ ಗಂಡಂದಿರನ್ನು ಕರೆತಂದು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿ ಕುಡಿತ ಬಿಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಬಯಕೆಯನ್ನು ಸಾಳೂ ಬಳಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡರು. ದಿನ ದಿನ ಸಾಳೂ ಹೆಂಗಸರನ್ನೆಲ್ಲ ಸೇರಿಸಿ ಕುಡುಕ ಗಂಡಂದಿರನ್ನು ಸಂಭಾಳಿಸುವ ರೀತಿ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟ ವಿಷ್ಯ ರಾತ್ರಿ ಕೊಟ್ಟ ಸಾರಾಯ ಕುಡಿಯುವ ಗಂಡಸರ ನಾಲಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಳಾಡಿ ಅವರ ಅಹಂ ಕೆಣಕಿ ಬಿಸಿಯೇರುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಇದ್ದೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಾದ ಕೂಡಲೇ ಸಾಳೂ ಮದ್ಯಪಾನ ವಿರೋಧಿ ಸಂಘ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೆಂಗಸರನ್ನೆಲ್ಲ ಕೂಡಿಸಿ ಕ್ಯಾಂಪಿಗೆ ಸೇರಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಿರಂತರ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಳು. ನಾಕ್ ಜನರ ಮನೆ ಸುಧಾರಿಸಿ ಋಷಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಸಾಕು ತನಗಂತೂ ದೇವು ಅನುಭವಿಸುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಯಾವ ಋಷಿನೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಬೇರೆಯವರಾದರೂ ಋಷಿಯಿಂದ ಇರಲು ತಾನು ಕೈಲಾದಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಲೇಬೇಕು ಎಂದು ಅಂದುಕೊಂಡಳು.

ಎಲ್ಲ ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಇತ್ತು. ಆದ್ರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಯಾಕೋ ಹೋರಾಟ ಅದು ಇದು ಎಂದು ಒಂದ್ ನಾಕು ಸುತ್ತು ಊರೆಲ್ಲ ಸುತ್ತು ಹಾಕಿದರೆ ತಲೆ ತಿರುಗಿದಂತಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಅವಳಿಗೆ. ಕಳೆದ ವಾರವಂತೂ ಎದೆಯೆಲ್ಲ ಯಾರೋ ಹಿಂಡಿ ಹೊಸಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬಷ್ಟು ನೋವು. ಅದು ಇದು ಕಷ್ಟಾಯ ಮಾಡಿ ಕುಡಿದಳು. ಊರಲ್ಲೆ ಔಷಧಿ ಕೊಡುವ ಅಜ್ಜಿ ಹತ್ತ ಹೋಗಿ ಅದೇತಹುದ್ದೂ ಬೇರು ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ನಂತರ ಚೂರು ಕಡಿಮೆಯಾದಂತೆನಿಸಿತ್ತು. ಎಲ್ಲರ ಕೆಲಸಗಳಿಗೂ ಈಗ ಸಾಳೂ ಬೇಕು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸುಖ ಇಲ್ಲ. ಊಟ ಮಾಡಿದೆಯೇ? ಕಾಲು ನೋವು ಕಡಿಮೆ

ಆಗಿದೆಯಾ, ಡಾಕ್ಟರ ಹತ್ತ ಹೋಗ್ತಾ ಎಂದು ಒಂದು ಜೀವವೂ ಇದುವರೆಗೆ ಅವಳನ್ನು ಕೇಳಿಲ್ಲ. ಸಾಳೂಗೆ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಬೇಸರ ಎನಿಸಿದರೂ ದಿನವಿಡೀ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ವ್ಯಸವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಆ ನೋವಿನ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಲು ಪುರುಸೊತ್ತು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

'ಸಾಳೂ ಸಮಾಜಸೇವೆ ಈಗ ಜೋರಾಗಿದೆ' ಎಂದು ಅಣಕವಾಡಿದ ಗ್ರಾಮ ಜಾವಡಿಗೆ ಹೊಸತಾಗಿ ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ಬಂದ ಶಾನುಭೋಗನ ಮಾತು ಕೇಳಿಯೂ ಏನೂ ಹೇಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಅವನೇ ಮತ್ತೆ ಬಂದು ಮಾತಾಡಿಸಿದ ಮೇಲೆ, 'ನನ್ನಂತಹ ಕಷ್ಟ ಯಾರೂ ತೆಗೆಯದಿರಲಿ ಸಾರ್. ದಿನಾ ಕುಡಿದು ಮೋರಿಯಲ್ಲಿ, ರಸ್ತೆಯ ಬಿಡುಕೊಂಡಿರುವ ಗಂಡನನ್ನು ಎತ್ತಿ ಕುಳ್ಳಿಸಿ ಯಾರ್ಯಾರದ್ದೋ ಕಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಮನೆಗೆ ತಂದು ಕೂಳು ಹಾಕುವ ಹೆಂಡತಿಯರ ರಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ತುಂಬಬೇಕು ಸರ್, ಇಲ್ಲವಾದ್ರೆ ನಮ್ ಹೆಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಯಾರ್ಯಾರೋ ಬಂದು ಮೂಸಿ ನೋಡತಾರೆ. ಚಂದಾಗಿ ಬದುಕುವ ಹಕ್ಕನ್ನೆ ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಸರ್' ಎಂದು ಶುದ್ಧ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಹೇಳಿದಾಗ ಶಾನುಭೋಗನಿಗೆ ಕರುಣೆ ಉಕ್ಕಿ ಬಂತು. 'ನಿಂಗೆ ಎಂತದೆ ಸಹಾಯ ಬೇಕಾದ್ರೂ ಕೇಳು ನಾ ಮಾಡ್ತೆ' ಎಂಬ ಭರವಸೆಯೂ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಜನಾ ಎನ್ನು ಹೇಳಿದರೂ ನಂಬದ ಶಾನುಭೋಗರು ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಳೂವಿನ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಸಿಗಬಹುದಾದ ಎಲ್ಲ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೊಡಿಸಿ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನಿಂತರು.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸಾಳೂವಿಗೆ ಮೂಳೆಯೇ ಬಿರಿದಂತೆ ವಿಪರೀತ ನೋವು, ದಿನಾಲು ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ಮುಟ್ಟಲಾರದಷ್ಟು ಸಂಕಟ, ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿ ಬಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಉರಿ. ತಿಂಗಳ ಮುಟ್ಟು ಕೂಡ ನೋವಿಗೆ ಹೆದರೆ ಓಡಿಹೋಗಿದೆ. ಶಾಲೆ ಮಕ್ಕಳ ವೈದ್ಯಕೀಯ ತಪಾಸಣೆಗೆ ಬಂದ ಡಾಕ್ಟರು ಅವಳ ತೂಕದ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಗಮನಿಸಿ, 'ಅಡುಗೆಯವರು ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ, ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಕಾಳಜಿ ತಕೋ' ಎಂಬ ಸಣ್ಣ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು

ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಆವತ್ತಿನಿಂದಲೇ ತನ್ನ ದೇಹದಲ್ಲಾಗುವ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಸಾಳೂ ಗ ಮ ನಿ ಸು ತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಶಾಲೆಗೆ ತಯಾರಾಗಿ ಹೋಗುವಾಗ ಸಾಳೂಗೆ ರವಿಕೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಷ್ಟ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮೊಲೆಯ ತೊಟ್ಟಿನಂಚಿಗೆ ಹಲಸಿನ ಬೇಳೆಯಂತು ಹುಡ್ಡೆ ನೋ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಕೈಗೆ ತಾಗಿದಂತಾದರೂ ಕಂಡೂ ಕಾಣದ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ರವಿಕೆ ತೆಗೆಯುವಾಗಲಂತೂ ಬದಿ ಮನೆಯ ಶಾರದಕ್ಕನನ್ನು ಕರೆಯುವುದೇ ರೂಢಿಯಾಗಿ ಹೋದಂತಿದೆ. ಕೈ ಮೇಲೆ ಎತ್ತಲೂ ಆಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

***

'ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡಿಕೊಂಡು ಶಾಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ತಿಂದುಂಡುಕೊಂಡು ಜೀವಕ್ಕೆ ಇದೇನಪ್ಪಾ ಇಂಥ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಲ್ತಿಕಾರ್ಜನ್' ಎನ್ನುತ್ತ ಬುಧವಂತನ ಮನೆ ಮುಟ್ಟುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಸಾಳೂಗೆ ಜೀವ ಹೋಗಿ ಬಂದಂತಾಯಿತು. ಬೇಲಿಯಂಚಿಗೆ ಅವನ ನೀಲಿ ಜೀಪು ನಿಂತಿತ್ತು. 'ಸರಿ ಟೀಮಿಗೆ ಬಂದೆ ನೋಡಕ್ಕ, ಐದ್ ನಿಮಿಶಾ ಲೇಟ್ ಆದ್ರೂ ನಾ ಹೊಂಟೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ' ಎಂದು ಹಲ್ಲು ಕಿಸಿದ. ಸಾಳೂಗೆ ನಗು ಬರಲಿಲ್ಲ. 'ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಡಬೇಕೆ ನಿಂಗೆ' ಎಂಬ ಮರುಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಯೋಚಿಸಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಯಿತು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಡಿಗ್ಗಿ ಅಕ್ಕನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಸಂಜೆ ಬರೆ ಎಂದು ಸುಳ್ಳಾಡಿದ್ದು ಗೊತ್ತಾದರೆ ಅತ್ತೆ ಮತ್ತೊಂದು ಹೊಸ ಕಥೆಯನ್ನೆ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದ್ರೂ ತಾನು ಡಿಗ್ಗಿಯಿಂದ ಮುಂದೆ ಸಿಡ್ಡೆ ಊರಿನ ದತ್ತಾ ದೇಸಾಯಿ ನಾಟ ವೈದ್ಯರ ಹತ್ತ ಹೋಗುದು ಊರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗಾದು ತಿಳಿದಿರಲಿ ಎಂದುಕೊಂಡು 'ತಮ್ಮಾ ದತ್ತಣ್ಣನ ಹತ್ತ ಹೋಗಿ ಗಾಂವಟಿ ಮದ್ದ ತಕಾ ಬರೆ' ಎಂದಳು. 'ಹಂಗಾರೆ ಸಿಡ್ಡೆಗೆ ಹೋಗು ರಸ್ತೆ ಹತ್ತ ಬಿಡತೆ ಅಕ್ಕ. ಮುಂದಕ್ಕೆ ಐದು ಕಿ.ಮೀ. ನೀ ನಡಕಂಡೆ ಹೋಗಬೇಕೆ. ಅಲ್ಲಿ ಗಾಡಿ ಹೋಗುದಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ನಸೀಬು ಚಲೋ ಇದ್ದ ಯಾರದ್ದಾದರು ಸ್ಕೂಟರ್ ಸಿಕ್ಕರೆ ಸಿಗ್ತೆ' ಎಂದು ಮತ್ತೆ ಹಲ್ಲು ಕಿಸಿದ.

***

ಸಿಡ್ಡೆ ಊರಿನತ್ತ ಗಾಂವಟಿ ಮದ್ದು ತರಲು ಮುಖ ಮಾಡಿ ಹೋದ ಸಾಳೂ ಮೂರು ದಿನಗಳಾದರೂ ಶಾಲೆಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬಳೇ ಮದ್ದು ತರಲು ಯಾಕೆ ಹೋದಳು ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಯೋಚಿಸಿ ಹೆಡ್‌ಬಾಯೋರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಯಾರಿಗಾದ್ರೂ ಫೋನ್ ಮಾಡಿ ವಿಚಾರಿಸುವ ಎಂದರೆ ಸಿಡ್ಡೆನಲ್ಲಿ ನೆಟ್‌ವರ್ಕ್ ಕೂಡಾ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಸಾಳೂ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಪ್ರದೇಶದ ಹೊರಗಿದ್ದಾಳೆ. ದಿನ ದಾಟುತ್ತಿದೆ.

ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿ: feedback@sudha.co.in